

Nieuwsbrief 2022-11 Pijnbestrijding bij varkens

Pijnbestrijding (en/of ontstekingsremming) is een essentieel onderdeel van de behandeling bij varkens. Gelukkig zien we een toenemende trend in het toedienen van pijnstillers bij varkens. Er zijn verschillende soorten pijnstillers beschikbaar. In deze nieuwsbrief informeren wij u over de overeenkomsten en verschillen tussen deze pijnstillers. Daarnaast attenderen wij u op het invullen van de welzijnscheck. En informeren wij u over de studieclub jonge varkenshouders.

Pijnstillers zorgen ervoor dat de varkens beter functioneren. Door pijnbestrijding toe te passen, zal een varken zich bijvoorbeeld beter naar de bak kunnen verplaatsen en voer opnemen. Veel pijnstillers hebben daarnaast een ontstekingsremmend effect.

Er zijn veel verschillende soorten pijnstillers beschikbaar. Tabel 1 laat de producten zien die wij veel in de praktijk gebruiken. De wachttijd die weergegeven is, is onderzocht op gezonde dieren. Wanneer een dier ziek is, kan de wachttijd verlengd worden omdat het dier het product minder goed omzet en uitscheidt. Houd hier rekening mee wanneer dieren geslacht worden. Zorg daarnaast dat behandelingen goed genoteerd worden op o.a. de hokkaart en indien van toepassing op het [VKI-formulier](#).

Productnaam	Dosering	Wachttijd
Aristal 100mg/ml	1 ml per 33,3 kg LG (IM) Eénmalig	4 dagen
Dexa-ject 2mg/ml	1 ml per 33,3 kg LG (IM) Eénmalig, herhalen indien nodig	2 dagen
Melovem 5mg/ml	1 ml per 12,5 kg LG (IM) Eénmalig	5 dagen
Melovem 30mg/ml	1 ml per 75 kg LG (IM) Eénmalig	5 dagen
Niglumine 50mg/ml	1 ml per 22,5 kg LG (IM) Maximaal 2x met interval 12uur	28 dagen
Vetalgin 500mg/ml	1 ml per 5-6,67 kg LG (IM) Eénmalig	17 dagen
Buscopan compositum IM	1 ml per 20 kg LG (IM) Eénmalig	15 dagen
Natrium-salicylaat 100% (= aspirine)	3,5 gram per 100 kg LG (oraal) Maximaal 5 dagen! *	0 dagen
Pracetam 200mg/g (= paracetamol)	15 gram per 100 kg LG (oraal) Maximaal 5 dagen! **	0 dagen

* Natrium-salicylaat (aspirine) remt de slijmproductie van o.a. de maag. Door langer dan 5 dagen of in een te hoge dosering behandelen met dit product, wordt de kans op bijvoorbeeld maagzweren aanzienlijk vergroot.

** Varkens kunnen langdurige inzet van paracetamol (pracetam) niet verwerken door onvoldoende acetyleringscapaciteit.

Buscopan compositum IM is een product dat darm spasmen tegengaat en daarnaast een pijnstillend component bevat. Dexa-ject is een ontstekingsremmer met een vochtafdrijvende functie, dit is raadzaam o.a. bij [hersenvliesontsteking](#) door bijvoorbeeld [S. suis](#) of bij symptomen van acute APP.

Tabel 2 geeft een overzicht van de mate waarin de producten koortsverlagend, ontstekingsremmend en pijnstillend zijn. Zeker bij dragende zeugen moet koorts voorkomen worden, omdat dit voor abortus kan zorgen. Ondersteuning rondom vaccinatie met bijvoorbeeld aspirine of paracetamol kan daarbij raadzaam zijn.

		Koorts verlagend	Ontstekingsremmend	Pijnstillend	Opmerking
Pracetam	Paracetamol	++	-	++	NIET ontstekingsremmend
Natrium-salicylaat*	Aspirine*	++	+	+	Bloed verdunnend
Melovem*	Meloxicam*	+	+	+	Met name bij spier- en gewrichtspijn
Vetalgin*	Metamizol*	++	+	++	Acute pijn
Aristal*	Ketoprofen*	++	+	++	Acute pijn
Dexa-ject	Cortico's	-	++	+/-	Verminderd zwelling Bij ernstige ontsteking
Niglumine	Flunixin	+	+	+	(Vermindering endotoxines)
Buscopan compositum		-	(+) <small>metamizol component</small>	+	Vermindering spasmen (koliek)

* Bij langdurig of overmatig gebruik, verhoogde kans op maagbloedingen.

Ontsteking

Veel symptomen worden veroorzaakt door een ontstekingsreactie; roodheid (rubor), zwelling (tumor), warmte (calor) of koorts, pijn (dolor) of functieverlies (functio laesa). Dit is een reactie van het lichaam op celschade of dreigende celschade. Deze reactie kan het dier ook belemmeren bijvoorbeeld niet willen lopen door de pijn, niet fit voelen en traag door koorts, etc. Koorts- en/of ontstekingsremmers kunnen het dier dan ondersteunen. Symptomen worden niet altijd door bacteriën veroorzaakt, maar virale infecties, traumatische schade of contact-irritatie kunnen ook klachten veroorzaken. Een antibioticum werkt alleen ter doding van bacteriën. Om een ontstekingsreactie te verminderen dient een ontstekingsremmer gebruikt te worden.

Antibioticum illustratie

Ontstekingsremming